

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Αθήνα, 22 Μαρτίου 2017

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

- **Περιβάλλοντος και Ενέργειας**
- **Οικονομίας και Ανάπτυξης**
- **Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**

Θέμα: «Εφαρμογή μεθόδου εναλλακτικής διαχείρισης υγρών αποβλήτων ελαιοτριβείων»

Η διαχείριση των υγρών αποβλήτων των ελαιοτριβείων ανέκαθεν αποτελούσε βαθιά πληγή τόσο για το περιβάλλον όσο και για την τοπική οικονομία στη Λέσβο αλλά, λίγο έως πολύ, και στις άλλες περιοχές της χώρας που παράγουν ελαιόλαδο. Ιδιαίτερως ρυπογόνα υγρά απόβλητα, οικονομικά ασύμφορες μέθοδοι επεξεργασίας, ελλιπές θεσμικό πλαίσιο, σε πολλές περιπτώσεις ανικανότητα/αδιαφορία των τοπικών αρχών και εντέλει ρύπανση του περιβάλλοντος, συνέθεταν και συνθέτουν το σκηνικό.

Η πλειοψηφία των ελαιοτριβείων του Ν. Λέσβου λειτουργούν χωρίς οριστική άδεια λειτουργίας και κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, με τη συνενοχή των τοπικών αρχών. Κάθε χρόνο, κατά παρέκκλιση της νομοθεσίας, το Περιφερειακό Συμβούλιο συναινούσε στη χορήγηση προσωρινών και ολιγόμηνων αδειών λειτουργίας, προκειμένου να «καλυφθούν» οι μονάδες που δεν διέθεταν μονάδες επεξεργασίας υγρών αποβλήτων και άρα δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις λειτουργίας, με την υποσχετική ότι θα ξεκινούσαν την υλοποίησή τους. Ουσιαστικά, αρχικά ο Νομάρχης και στη συνέχεια ο Περιφερειάρχης, επέτρεπαν τη διάθεση ανεπεξέργαστων υγρών αποβλήτων σε φυσικούς αποδέκτες (υδατορέματα, θάλασσα) και κατά συνέπεια τη ρύπανση του περιβάλλοντος. Από την άλλη πλευρά, υπογραμμίζεται ότι η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας ουδέποτε συναίνεσε στην εν λόγω πρακτική, ενώ κατά την ελαιοκομική περίοδο 2014-2015 επέβαλλε κυρώσεις σε δεκαέξι ελαιοτριβεία για την απουσία έργων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων και τη διάθεση ανεπεξέργαστων υγρών αποβλήτων στο περιβάλλον. Όλα τα παραπάνω προκύπτουν από έκθεση των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ (2015).

Η νέα ΚΥΑ οικ. 127402/1487/Φ15/2016 καθιερώνει ως εναλλακτικό τρόπο διαχείρισης των υγρών αποβλήτων ελαιοτριβείων την υδρολίπανση δενδροκαλλιεργειών μετά από προεπεξεργασία. Κατά γενική ομολογία, πρόκειται για μια θετική εξέλιξη στην προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος των υγρών αποβλήτων ελαιοτριβείων, καθότι εισάγει μια μέθοδο επαναχρησιμοποίησης του αποβλήτου, ωστόσο μόνο η θέσπιση των εν λόγω διατάξεων και η υποχρέωση τήρησής τους από τους εμπλεκόμενους φορείς δεν επαρκούν.

Η μετάβαση από ένα καθεστώς σχετικής ανομίας, σε ένα νέο καθεστώς συμμόρφωσης απαιτεί συντονισμένες ενέργειες από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές, τόσο τους ελαιοτριβείς και τους καλλιεργητές όσο και την πολιτεία. Επιπρόσθετα, πρέπει να ληφθεί κατά νου ότι η θεσμοθέτηση της υδρολίπανσης έλαβε χώρα εν μέσω της

τρέχουσας ελαιοκομικής περιόδου, καθιστώντας πρακτικά αδύνατη την άμεση εφαρμογή της. Ειδικά για την ελαιοκομική περίοδο 2016-2017 ο φορέας εκμετάλλευσης του ελαιοτριβείου δύναται να υποβάλει σχετική τεχνική έκθεση έως 30 Ιουνίου 2017. Στην περίπτωση αυτή υποχρεούται να μεριμνήσει για την διεξαγωγή των αναλύσεων, πριν την εφαρμογή της υδρολίπανσης, καθώς και να βεβαιώσει με υπεύθυνη δήλωση την ύπαρξη των απαιτούμενων εγκαταστάσεων αποθήκευσης των υγρών αποβλήτων, σύμφωνα με τη σχετική ΚΥΑ. Στο σημείο αυτό τίθεται επιπλέον το ζήτημα της σύνθετης, χρονοβόρας και υψηλού κόστους διαδικασίας αδειοδότησης, που περιορίζουν σημαντικά την ελκυστικότητα της μεθόδου και λειτουργούν αποτρεπτικά.

Οι ανωτέρω ενέργειες από πλευράς των φορέων εκμετάλλευσης προϋποθέτουν την ύπαρξη οικονομικών πόρων και τεχνογνωσίας και τον συντονισμό από τις αρχές. Μέχρι σήμερα:

- δεν έχουν προκηρυχθεί τα απαιτούμενα προγράμματα παροχής χρηματοδοτικών μέσων, όπως αυτά του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» του νέου ΕΣΠΑ, στα οποία έχει προβλεφθεί να ενταχθούν τα νέα έργα διαχείρισης των υγρών αποβλήτων ελαιοτριβείων,
- δεν έχει διασαφηνιστεί πως θα δοθεί η ευκαιρία στις επιχειρήσεις χωρίς άδεια λειτουργίας, οι οποίες αποτελούν την πλειοψηφία στη Λέσβο, να ενταχθούν στα ανωτέρω προγράμματα,
- δεν έχουν γίνει ενέργειες από την πολιτεία σε κεντρικό ή περιφερειακό επίπεδο, προκειμένου να διευκολυνθούν οι φορείς εκμετάλλευσης των ελαιοτριβείων να ανταπεξέλθουν στη διαδικασία αδειοδότησης, ενέργειες που θα αφορούν την ενημέρωση και τον συντονισμό ελαιοπαραγωγών και ελαιοκαλλιεργητών, τη συγκέντρωση στοιχείων ανά περιοχές που να αφορούν στην καταλληλότητα των αγροτεμαχίων για την εφαρμογή της υδρολίπανσης, την αναγνώριση των πλέον πρόσφορων μεθόδων μεταφοράς και εφαρμογής των υγρών αποβλήτων ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε γεωγραφικής περιοχής,

ενώ οι αρμόδιες υπηρεσίες εξακολουθούν τους ελέγχους, προφανώς επιβεβαιώνοντας το πρόβλημα, το οποίο δεν είχε ούτε το χρόνο ούτε τα μέσα για να επιλυθεί και χωρίς οι ενέργειες αυτές να έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στην επίλυση του ζητήματος.

Σε συνέχεια των παραπάνω ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Πότε αναμένεται να ανακοινωθούν οι προσκλήσεις για ένταξη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία» των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων; Στο πλαίσιο αυτό, πως θα αντιμετωπιστεί το ζήτημα των ελαιοτριβείων χωρίς άδεια λειτουργίας;
2. Πως προτίθενται να διευκολύνουν τους φορείς εκμετάλλευσης των ελαιοτριβείων στην εφαρμογή της υδρολίπανσης και στη διαδικασία αδειοδότησης;
3. Έχει ληφθεί υπόψη το υπάρχον καθεστώς ανομίας, ώστε να προβλεφθεί ένα μεταβατικό καθεστώς που δεν θα αποθαρρύνει τους φορείς εκμετάλλευσης;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Πάλλης Γεώργιος

Ακριώτης Γεώργιος

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αντωνίου Χρίστος

Αυλωνίτου Ελένη

Βάκη Φωτεινή

Βαρδάκης Σωκράτης

Γάκης Δημήτριος

Γιαννακίδης Ευστάθιος

Γκαρά Αναστασία

Γκιόλας Ιωάννης

Δέδες Ιωάννης

Δημαράς Γεώργιος

Δημητριάδης Δημήτριος (Μίμης)

Δρίτσας Θεόδωρος

Εμμανουηλίδης Δημήτριος

Ζεϊμπέκ Χουσεΐν

Θελερίτη Μαρία

Ιγγλέζη Αικατερίνη

Καββαδία Ιωαννέτα (Αννέτα)

Καματερός Ηλίας

Καρακώστα Ευαγγελία (Εύη)

Καραναστάσης Απόστολος

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Καστόρης Αστέριος

Καφαντάρη Χαρά

Κοζομπόλη – Αμανατίδη Παναγιώτα

Κωστοπαναγιώτου Ηλίας

Μανιός Νικόλαος

Μιχελής Αθανάσιος

Μορφίδης Κωνσταντίνος

Μουμουλίδης Θεμιστοκλής

Μπαλαούρας Γεράσιμος

Μπαλτάς Αριστείδης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Ντζιμάνης Γεώργιος

Ξυδάκης Νικόλαος

Παπαδόπουλος Νικόλαος

Παυλίδης Κωνσταντίνος

Πρατσόλης Αναστάσιος (Τάσος)

Ρίζος Δημήτριος

Σταματάκη Ελένη

Τσόγκας Γεώργιος

Τριανταφύλλου Μαρία

Ψυχογιός Γεώργιος